VIDURAMŽIŲ MUGĖ VALDOVŲ RŪMUOSE

INDRĖ JOVAIŠAITĖ

Lietuvos valdovų rūmų paramos fondo direktorė
B. Radvilaitės 7/2, LT-01124 Vilnius
El. paštas indre@lvr.lt

Dr. DAIVA STEPONAVIČIENĖ

Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos
Mokslinių tyrimų skyriaus vyr. specialistė

Valdovų rūmų paramos fondas, Lietuvos jaunimo turizmo centras ir Lietuvos dailės muziejaus Meno pažinimo centras, tęsdami Lietuvos valdovų rūmų atkūrimo garsinimo projektą, paskelbė mokinių projektą „Valdovų rūmų mugė". Jo organizatoriai siekė supažindinti šalies mokinius su vienu iš reikšmingiausių bei didžiausių XX – XXI amžių sandūroje tyrinėtu Lietuvos paveldo objektu, jo istorija ir atkūrimu bei paskatinti Lietuvos moksleivių iniciatyvumą ir kūrybiškumą.

Projekte dalyvavo 14–18 metų bendrojo lavinimo mokyklų pavieniai mokiniai, mokinių grupės, klasės, dramos būrelių kolektyvai.

Mokinių projektas „Valdovų rūmų mugė" vyko nuo 2005 m. vasario 1 d. iki 2005 m. birželio 18 d. ir jį sudarė trys dalys:

1) Mokymai: projekto dalyviams organizuoti seminarai, paskaitos, susitikimai su tyrėjais ir specialistais, ekskursijos po Valdovų rūmus ir archeologinių radinių parodą Taikomosios dailės muziejuje;

2) Dirbtuvės: keramikų, odininkų, šaltkalvių, juvelyrų, kurie savo dirbinius modeliavo pagal muziejaus parodoje eksponuotus pavyzdžius, prižiūrimi ir konsultuojami specialistų. Už šią projekto dalį buvo atsakingos Meno pažinimo centro vadovė Nideta Jarockienė ir centro darbuotoja Sigita Blažiūnaitė, darbuotis padėjo VšĮ „Amatų gildija";

3) Teatras: 15 moksleivių grupių burtais išsitraukė būsimus vaidmenis, kuriuos šmaikščiai įvardino renginio organizatoriai: valdovas ir jo spalvingoji svita (Lazdijų M. Gustaičio vidurinė mokykla); cirko artistai

Moksleivių dirbinių mugė Vilniuje, šalia Valdovų rūmų. Edmundo Kulikausko nuotrauka.

Moksleiviai apžiūri Žemutinės pilies archeologinius radinius. Edmundo Kulikausko nuotrauka.

Moksleivių darbai. D. Sirgėdaitės nuotraukos.

ir egzotiški gyvūnai (Klaipėdos Vydūno vidurinė mokykla); nematyti neregėti akrobatai (Utenos r. Užpalių vidurinė mokykla); patys juokingiausi klounai (Širvintų r. Zibalų pagrindinė mokykla); maži, bet nepakeičiami dvaro liliputai (Vilniaus r. Lavoriškių vidurinė mokykla); visada kandžiai pašiepiantis lėlių teatras (Vilniaus Gabijos gimnazija); užjūrių užmarių muzikantai (Kauno „Ąžuolo“ vidurinė mokykla); ilgakojų šokėjų trupė (Vilkaviškio vyskupijos krikščioniškosios kultūros centro vidurinė mokykla); paslaptingi užsienio šalių keliautojai (Kauno Jono Basanavičiaus vidurinė mokykla); skardžiabalsiai pirkliai (Marijampolės Marijonų vidurinė mokykla); kuproti elgetos ir priekabūs čigonai (Lazdijų r. Šventežerio vidurinė mokykla); bebaimiai riteriai ir susižavėjusios damos (Kretingos Pranciškonų gimnazija); nesugundomi vienuoliai ir dievobaimingos miestietės (Vilniaus Karoliniškių gimnazija); ilgapirščiai vagys ir rūstūs tvarkdariai (Akmenės r. Ventos vidurinė mokykla); įsilinksminę ir šėlstantys miestelėnai (Kauno Simono Daukanto vidurinė mokykla). Teatro užsiėmimus vedė aktorius Gediminas Storpirštis, jam talkino senosios muzikos ansamblis „Banchetto musicale“ (vadovė Jūratė Vičienė), kuris mokė vaikus senovinio šokio žingsnių. Teatro dalyviai gavo trumpus iliustruotus vaidmenų aprašymus ir bendrą baigiamojo renginio scenarijų.

Saulėtą 2005 m. birželio 18 dienos popietę Vilniaus Katedros aikštėje, prie atstatomų Valdovų rūmų susirinkę vilniečiai ir miesto svečiai stebėjo įspūdingą baigiamąjį mokinių kūrybinio projekto „Valdovų rūmų mugė“ reginį, kuriame dalyvavo apie 400 moksleivių iš įvairių Lietuvos vietų. Moksleiviai į jį susirinko gerai nusiteikę ir pasiruošę pristatyti atsakingai parengtą trijų mėnesių darbą. Jie demonstravo puikią sceninę kultūrą, vilkėjo pačių pasisiūtais kostiumais, atspindinčiais ne tik vaidinamą personažą, bet ir parodančiais rimtą profesinį pasiruošimą tiek atkuriant istorinę stilistiką, tiek drabužių gamybos meistriškumą. Stebino puikus muzikavimas, deklamavimas, šokio menas. Žodžiu, reginys išties buvo vertas atskiros TV laidos. Gaila, kad visiems kolektyvams neužteko nominacijų: buvo kreipiamas dėmesys į vaidybą, turinio ir formos istoriškumą, sugebėjimą per trumpą 7 minučių pasirodymą įtikinti žiūrovus savo nepralenkiamumu. Žiuri, įvertinusi visus pasirodymus, geriausia trupe paskelbė Vilniaus Gabijos gimnazijos auklėtines, pristačiusias „Visada kandžiai pašiepiantį lėlių teatrą“.

Teatro trupių pasirodymai, kuriuos puikiai pristatė Vilniaus „Ąžuolo“ vidurinės mokyklos moksleivis Rokas Mikalauskas, truko apie pustrečios valandos. Tuo pat metu vyko ir dirbtuvių dalyvių darbų paroda-mugė. Čia buvo galima įsigyti spalvingą skrybėlę, įmantrų papuošalą, odinius batus ar kapšą pinigams, ką tik „iškeptą“ koklį, tinkantį ir šiuolaikiniam namų židiniui papuošti, išraitytą metalinį raktą, pritaikytą atrakinti bet kokią širdį. Dirbtuvių dalyviai taip pat buvo apdovanoti bei įvertinti ne tik organizatorių, bet ir renginio svečių: mugės lankytojai už mokinių gaminius paaukojo 478 litus, kurie yra paskirti Valdovų rūmams atkurti.

Moksleivių teatro trupės pasirodymas. Edmundo Kulikausko nuotrauka.

Trečius metus iš eilės surengtas moksleivių projektas išsiskyrė veiklos krypčių ir moksleivių gausa. Renginio organizatoriai liko sužavėti mokinių entuziazmu bei kūrybiniais sprendimais. Po šio renginio pradėta svarstyti, ar nevertėtų Valdovų rūmų mugės rengti kiekvienais metais ir taip formuoti moksleivių projekto „Valdovų rūmų mugė“ tradicijas.

Projekto dalyviai. Edmundo Kulikausko nuotrauka.